

afb. 10. Vaste meetpunten in en nabij Brielle. De coördinaten van de op afstand zichtbare vaste referentiepunten in en om Brielle zijn uiterst nauwkeurig, in uitsluitend verticale projectie, vastgelegd. Manuscriptkaart in 1697 vervaardigd door Pierre Ancelin, op perkament, 133x265 cm., schaal circa 1:7.200.

(Kaartencollectie GAR, Rotondetek. portef. L nr. 41a.)

voornamelijk rondom drie steden: Brielle, Delft en Rotterdam. Vooral in en rondom Brielle zijn veel vaste punten weergegeven. In Brielle zijn dat de kerktorens van de Catharinakerk, de Maerlandse kerk (Engelse kerk), de Kleine kerk (Franse kerk) en het torentje van het gasthuis. Ook rondom die stad zijn er verscheidene vaste punten nauwkeurig ingetekend. Met de richting van de klok mee zijn dat Rockanje (ten zuidwesten van Brielle); de molen van Oostvoorne; het torentje van Oostvoorne; de stenen baak, en een tweetal punten op de waterkering ten oosten van de stad. Dus juist van de stad waarin Ancelin niet frank en vrij metingen

kon verrichten, had hij de coördinaten van de vaste punten exact vastgelegd.

Omdat Ancelin zoveel kaarten van de Maas heeft vervaardigd, had hij waarschijnlijk behoefte aan een basiskaart, waarop de exacte ligging van de vaste meetpunten ten opzichte van elkaar stond, die hij vervolgens op zijn andere kaarten kon overnemen. Deze efficiënte werkwijze kwam vaak voor. De kaart is om twee redenen interessant. Hij toont dat Ancelin vooral de vaste punten rondom Brielle wilde vastleggen. (zie afb. 10 en 11) Officieel moesten de verplicht in Brielle wonende loodsen maandelijks peilingen verrichten.²⁸ Kennelijk wensten de